

СТАНОВИЩЕ
на проф. д-р Цветан Теофанов,
преподавател в Софийския университет “Св. Климент Охридски”,
по конкурс за ДОЦЕНТ по арменски език и култура,
ДВ, бр. 35/ 12. 04. 2013
с единствен кандидат гл. ас. д-р ПЕТЪР НИКОЛОВ ГОЛИЙСКИ

Гл. ас. д-р Петър Голийски е завършил бакалавърска и магистърска степен на специалност Арменска филология при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2000 г. Четири години по-късно е назначен за асистент в катедра „Класически изток“, а от 2005 г. след успешна защита на докторска дисертация е избран за главен асистент. Темата на труда му е „Ономастични и лексикални аспекти на арменското етническо присъствие в българските земи през Средновековието.“ Д-р Голийски е безспорен титуляр на своята специалност в рамките на Софийския университет. Той допринася не само за нормалното ѝ функциониране, но и за разширяването на академичната ѝ компетентност и реструктурирането ѝ в „Арменистика и кавказология“.

През 2011 г. Централният борд на Арменския благотворителен съюз удостоява д-р Голийски с международната награда „Гарбис Папазян“ за приносите му в изследването и популяризирането на Армения.

Академичните интереси на Голийски са насочени изцяло към темата на конкурса за доцент. Прави впечатление твърде рядката за специалист, който се занимава с чужда филология у нас, склонност към проблематизирането ѝ във връзка с българската история и култура.

Кандидатът по конкурса за длъжността доцент участва в процедурата с две обеми монографии и седем статии. Те са посветени главно на теми, които засягат арменската култура в специфичните ѝ сфери и в широкия ѝ контекст, включително и в пресечните ѝ точки с българската история, и не само имат пряко отношение към преподавателската работа на д-р Голийски, но представляват интерес и за специалисти от други хуманитарни области.

Научният труд *Българите в Кавказ и Армения (II-X век)* с обем 660 с. внася безспорен принос в установяването и анализа на фактите за появата и присъствието на българите северно и южно от Кавказ в контекста на историята, обществото и културата на изучавания регион и най-вече на

Армения. Изчерпателна по замисъл и размах на изпълнение и в не по-малка степен интересна и увлекателна като четиво, монографията проследява хронологията на събитията, предоставя богата информация от оригиналните първоизвори и прави задълбочен анализ на сведенията, процесите и явленията. Допълнителна стойност на това изследване, издържано все пак в академичен дух на балансираност и съобразяване с фактологията, придава емоционалното съпричастие на автора към темата и полемиката му в защита на споделяната от него кауза.

Сама по себе си монографията *Българите в Кавказ и Армения (II-X век)* би била напълно достатъчна, за да удостои компетентността на д-р Голийски за заемане на длъжността доцент по арменски език и култура. Въпреки че процедурата не задължава кандидата по конкурса да представи хабилитационен труд, той е публикувал такъв под заглавие *Армения и иранският свят I-V век. (Културни, социално-политически и езикови връзки)* с обем 424 с. Както е декларирал и в увода към книгата си, Голийски не се блазни от мисълта да търси респект и солидност в „цитаделата на свръхакадемизма” и да крие знанията си зад стените на високия ѝ стил. Напротив, той съзнателно се стреми към по-достъпен и дори белетристичен език без това да принизява изложението и да накърнява научните му достойнства.

Внушителна по обем и използван материал, монографията *Армения и иранският свят I-V век* внася сериозен принос не само в българската ориенталистика като цяло и арменистиката в частност, но определено се съизмерва с върховете на световната наука в своята област. В случая шаблонът „за първи път в...” не изглежда като хипербола на желан резултат, а отразява реални постижения. Лекотата, с която д-р Голийски се впуска в мащабния си проект, свидетелства за оправдана увереност и вдъхва респект. Безспорната ерудиция и задълбоченост на автора не оставят място за съмнение в качествата му на учен.

Внимание заслужават и седемте статии, с които д-р Петър Голийски участва в конкурса за доцент. Преобладаващата част от тях е посветена на теми, които засягат българо-арменските връзки и езикови паралели. Както и останалите трудове на автора, неговите статии ситуират проблематиката в широкия контекст на арменската култура. Въпреки че кратките форми

на изява очевидно не позволяват на Голийски да вмести в тях мащабните си идеи, те затвърждават общото впечатление за задълбочаване на автора в избраната от него научна област и за разгръщане на академичния му потенциал по посока на растяща самовзискателност.

Показателни за интереса на изследователите към трудовете на д-р Петър Голийски и за тяхната приложимост извън студентската аудитория са библиографските цитирания (54) и индексиранияте публикации (13).

Кандидатът по конкурса за доцент води задължителни и избираеми теоретични дисциплини по Арменска диалектология, Арменски извори за българската история, История на арменското писмо, както и курс по практически арменски език. Като съдържание и хорариум те напълно отговарят на изискванията за заемане на споменатата длъжност. Ако съдим по резултатите от проведената наскоро атестация и от отзивите на колегите от Центъра за източни езици и култури при Факултета по класически и нови филологии, теоретичните курсове на д-р Голийски се радват на успех и като начин на преподаване,

Накрая бих искал да подчертая и нуждата на специалност Арменистика при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от хабилитирани преподаватели за издигане на нейния авторитет. Смятам, че настоящата кандидатура очертава оптимистични перспективи в тази посока и залага високи критерии за бъдещи аспирации на други колеги от катедрата.

Като изхождам от пълната си убеденост в научноизследователските и преподавателските качества на гл.ас. д-р ПЕТЪР НИКОЛОВ ГОЛИЙСКИ, препоръчвам той да бъде избран на длъжността ДОЦЕНТ по 2.1.Филология (арменски език и култура).

12 август 2013 г.

София

Проф. дфн Цветан Теофанов